

Divulgació científica, *trending topic* (TT)

L'Observatori de la Comunicació Científica (OCC-UPF) organitza el «Campus Gutenberg», una trobada estatal de comunicadors científics

Rubén Permuy (ACCC). «Es diu *trending topic*?». Així va començar la conclusió de Vladimir de Semir, director de l'OCC, per a destacar l'èxit de les jornades, un dels temes del dia al nostre país durant uns minuts al Twitter. I és que, com si es tractés d'una concorreguda àgora de l'Atenes clàssica, el Campus de la Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) va acollir durant el 14 i 15 de setembre el primer Campus Gutenberg, un punt de trobada de comunicadors i divulgadors científics de tot l'estat. A l'edifici de Ca n'Aranyó es van donar cita entusiastes de la ciència de tota Espanya, des de destacats autors de *best sellers* de divulgació científica (perquè, com les *meigas*, haver-ne, n'hi ha), fins a professors universitaris, periodistes a l'ús, responsables de comunicació de centres de recerca, traductors, editors, estudiants i, sobretot, simplement, amants de la ciència.

Un programa d'activitats complet

Tot i que Vladimir de Semir, director de l'OCC-UPF, va insistir en l'acte de cloenda que estava més que satisfet i que no és partidari de les lloances, cal fer justícia als organitzadors, destacant la meticulosa tasca d'organització de Carme Pérez, com a responsable de comunicació del Campus, i de Gemma Revuelta, sotsdirectora de l'OCC-UPF. Adulacions a part, el Campus Gutenberg ha comptat en tan sols dos dies amb un intensíssim programa d'activitats per poder concentrar en el temps disponible, les idees, consells i opinions d'aquells que, des de fa temps sabem tots, tenen alguna cosa a dir en el món de la comunicació científica d'aquest país, juntament amb les aportacions d'aquells que estem en procés de maduresa divulgativa.

Tallers, debats, més tallers, més debats i microdiàlegs, componen el conjunt d'activitats que han tingut lloc en allò que de Semir

va denominar, sense risc a equivocar-se, escola d'estiu. Entre les temàtiques vam poder escoltar, opinar i compartir idees sobre ciència en camps com el periodisme en línies generals, la premsa, la televisió, la literatura, la infografia, etc. relacionats amb la divulgació científica. He de confessar que m'hagués agradat haver anat a més tallers i debats, però com a altres assistents, les meves ocupacions no m'ho van permetre: una bona raó per no dubtar a participar en una més que probable segona edició de l'esdeveniment.

Gonzalo Remiro, tècnic de projectes del departament de cultura científica de la FECYT, va conduir un dels microdebats coordinats per l'ACCC (foto: Rubén Permuy)

No puc oblidar-me dels microdiàlegs, ja que la seva coordinació va ser de la mà de l'Associació Catalana de Comunicació Científica. L'ACCC, amb la participació de Cristina Ribas, presidenta de l'associació, Raül Toran, vicepresident, Mercè Piqueras, expresidenta, Bibiana Bonmatí i Anna Ramon, sòcies de l'ACCC, i qui escriu aquesta crònica, va estar més que representada pel que fa a l'organització. I no diguem pel que fa a la participació! Quan em trobava en el debat final a l'auditori del Campus, girés cap a on girés el cap, podia localitzar a algun soci de l'associació. «És gairebé un congrés de socis de l'ACCC», vaig pensar. Com a mostra, la taula del debat final: sis participants i tres socis de l'ACCC (Xavier Duran, Pere Estupinyà i Claudi Mans).

Temps de debat

Si alguna cosa he après durant la meua curta però intensa trajectòria viscuda al món de la comunicació científica, és que als divulgadors i comunicadors científics els/ens agrada debatre.

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

L'entusiasme per la ciència quan es trasllada a un col·loqui pot donar molt de sí. Una bona mostra va ser la taula de debat final. Carlos Elías, Núria Pérez, Pere Estupinyà, Claudi Mans i Xavier Duran, aquests tres últims socis de l'ACCC, moderats per Sergi Cortiñas, van tancar el torn de ponència al Campus amb un debat sobre divulgació científica i llibres.

Per mencionar tan sols les obres dels autors allà presents, necessitaria elaborar una llista a part, que segurament hauria de ser revisada a consciència per no deixar-me cap títol al tinter. Però, precisament van ser els títols un dels punts clau del col·loqui. Segons Estupinyà, i avalat pel químic i periodista Xavier Duran, la forma de titular un llibre científic pot obrir la porta o tancar a un major o menor nombre de possibles lectors. «Quan escrius un llibre has de buscar un bon títol», opinava l'autor d'*El lladre de cervells*. Aquesta idea va ser reforçada per Duran, qui sent autor d'una obra anomenada *Per què les lleones no els prefereixen rossos?*, Era més que evident que coincidiria en la mateixa teoria. De fet, el químic i periodista de TV3, amb el carnet de soci número 1 de l'ACCC, va afirmar que «mai no m'havien volgut entrevistar tant per un llibre com quan vaig escriure aquest».

D'esquerra a dreta: Carlos Elías, Pere Estupinyà, Núria Pérez, Claudi Mans, Xavier Duran i, el moderador, Sergi Cortiñas, al debat final (foto: R. P.)

Més enllà de la defensa del títol, Duran va elogiar el gènere literari com un instrument idoni per a divulgar ciència «ja que encara que no arribes a tant de públic com amb un article en un diari, pots aprofundir més». Tot i així, Claudi Mans, autor d'un considerable nombre de llibres de divulgació científica, va insistir que «en un llibre de divulgació no es pot tenir un rigor absolut en l'ús del llenguatge científic». Mans va destacar que, a parer seu, una de les claus de l'èxit de la divulgació científica a través de la literatura rau en partir de «exemples de la vida quotidiana».

Estupinyà va explicar que *El lladre de cervells* va sorgir d'una sèrie de casualitats. «Em van concedir una beca Knight per a periodistes científics a l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT) a Cambridge (Massachusetts) i havia d'aprofitar tot el que aprenia sobre ciència i reflectir-ho en algun lloc. Per això vaig creure que havia d'escriure un llibre». L'escriptor tortosí va confessar que la literatura exigeix suor: «això d'escriure requereix temps» va indicar, i també que el «tancament absolut» li va permetre acabar la seva primera obra. Estupinyà va concloure que a més «hi ha mercat per als llibres de ciència». També es va referir a l'autoedició, com a un dels salvaguardes d'aquest tipus de literatura, i als llibres curts, que estan marcant tendència als Estats Units: «s'estan posant de moda els llibres curts de tot just 30 pàgines. De fet n'estic preparant un».

Al debat també va estar Núria Pérez, responsable del club de lectura científica de la Biblioteca de la Sagrada Família, que, tot i que «encara no he escrit un llibre», es va declarar una gran entusiasta del gènere.

Una altra reflexió interessant va venir de part de l'autor Carlos Elías, que va defensar el llibre davant de l'article per fer divulgació científica apuntant que «els articles moren i els llibres romanen, almenys en les universitats».

«Es diu *trending topic*?»

El director de l'OCC-UPF va confessar no ser un expert en Twitter, canal 2.0 que es va convertir en columna vertebral virtual d'aquestes jornades.

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Al costat de l'etiqueta, o *hashtag*, #CGutenberg vam poder compartir a la xarxa el bombardeig d'idees, opinions i comentaris que escoltem de cadascun dels ponents. Més d'un comunicador científic que no va poder acudir a la cita, va optar per provar que es coïa en aquesta olla científica a través de les impressions de tot just 140 caràcters.

Vladimir de Semir, a la dreta de la imatge, tancant el Campus Gutenberg, juntament amb Carlos Elias, primer per l'esquerra, seguit de Gemma Revuelta, Raül Toran i Bienvenido León (foto: R.P.)

La menció a la xarxa social per part de Vladimir de Semir no va ser intranscendent. Cansats de sentir els laments d'aquells que lluiten per un lloc per a la ciència en la saturació informativa del dia a dia, la per alguns cosina lletja de les temàtiques en premsa, es va convertir en tema del moment a Twitter (*Trending Topic*) a Espanya durant unes hores: «el Campus Gutenberg va ser un *trending topic*! Es diu així, oi?», exclamava de Semir al públic present a l'auditori del Campus en l'acte de cloenda. Gemma Revuelta va aclarir que «de fet a Twitter abunden els comunicadors científics. Per això hem estat *trending topic*». El TT va ser la cirereta al suculent pastís divulgatiu que ens va oferir l'equip de l'Observatori de la Comunicació Científica de la Universitat Pompeu Fabra. De Semir es va mostrar més que satisfet amb el resultat de l'esdeveniment resumint les sensacions que li havien inspirat els presents en una paraula: entusiasme. Caldrà repetir!

La mostra «Això que investigues, per a què serveix?» està de gira

L'exposició es pot visitar a L'Hospitalet de Llobregat fins el 29 de setembre

«Volem que el públic sàpiga en què es gasten els diners de la recerca», explica Raül Toran a la arribada de la mostra de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), *Això que investigues, per a què serveix?* a L'Hospitalet de Llobregat. El vice-president de l'ACCC va conduir una visita guiada a tots els que es van apropar a veure l'exposició el passat 14 de setembre al Centre Cultural Sant Josep. La mostra, que es podrà visitar a la sala del centre fins al 29 de setembre, continuarà de gira: «posteriorment portarem l'exposició a Castelldefels i si és possible a més indrets de Catalunya», apunta Toran.

Passió per la divulgació

«Aquesta exposició està en el mateix fil que el nostre projecte "Pessics de Ciència": intentar que la gent que no es dedica a la ciència es faci la pregunta que es fa el títol d'aquesta mostra», reflexiona Ferran Farré, director del Centre Cultural Sant Josep.

La mostra es pot visitar al Centre Cultural Sant Josep de L'Hospitalet fins el 29 de setembre (foto: Miquel Baidal)

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Encara que els responsables del centre mostren una satisfacció creixent amb la participació en les activitats de divulgació científica, són molts els que encara es mostren poc receptius a compartir aquest interès. «Potser per manca d'informació o per ganduleria, la gent no s'atreveix a participar en aquesta mena d'activitats o a veure aquest tipus d'exposicions», indica Joan, un veí del centre habitual entre el públic dels seus actes. De fet, aquest hospitalenc dedica una bona part de les seves hores de temps lleure a col·laborar en excavacions de paleontologia. Aquesta passió científica li va néixer en una de les activitats de divulgació d'aquest centre cultural.

La mostra

La mostra pretén apropar la recerca que sol sortir menys als mitjans de comunicació, és a dir, la recerca no tan mediàtica, per fer-la més entenedora. S'ha basat en 17 línies de recerca, entre les quals trobem la paleoecologia de l'evolució humana, la geomàtica, la bioestadística en genètica, la recerca en xarxes complexes o la química computacional.

«Poques troballes en el món de la química computacional passen a ser conegudes fora de l'àmbit dels investigadors», segons diu Lluís Blancafort, director de l'Institut de Química Computacional. Aquesta exposició, que intentarà fer més properes recerques desconegudes pel públic general, estarà oberta al públic des del 14 al 29 de setembre i compta amb un bloc per poder ampliar la informació. El seu objectiu final és posar de manifest el paper fonamental d'aquesta recerca, bàsica per la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, de l'avanç del coneixement i del desenvolupament de la nostra societat.

Podeu consultar més informació sobre l'exposició al seu bloc:

<http://aixoqueinvestigues.blogspot.com/>

L'ACCC va participar al debat «Año Internacional de la Química: una oportunidad para la divulgación de la ciencia»

La taula rodona oberta al públic va tenir lloc el 6 de setembre al XXXIVè Congrés de la Sociedad Española de Bioquímica y Biología Molecular (SEBBM) a Barcelona

Jaume Estruch, editor científic, i Michele Catanzaro, doctor en Física i periodista, assessor i vocal de la Junta de l'ACCC respectivament, van seure a la taula rodona titulada «Año Internacional de la Química: una oportunidad para la divulgación de la ciencia», desenvolupada el passat 6 de setembre a l'auditori del Palau de Congressos de la Fira de Barcelona. L'acte formava part de les activitats obertes al públic del XXXIVè Congrés de la Sociedad Española de Bioquímica y Biología Molecular (SEBBM), que es va desenvolupar a la capital catalana del 5 al 8 de setembre.

Cartell del congrés (font: <http://www.sebbmbcn2011.com>)

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Amb els membres de l'ACCC també van participar al debat Joan J. Guinovart, investigador, Director del Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona (IRB) i president de la Confederación de Sociedades Científicas de España (COSCE), Bernardo Herradón, científic del CSIC i Isabel Varela-Nieto, investigadora del CSIC i secretària científica de la SEBBM.

El XXXIVè Congrés de la SEBBM

«Va ser una bona oportunitat per a poder conversar amb científics rellevants que no acostumen a passar per Barcelona», afirma Jaume Estruch. Del 5 al 8 de setembre van estar presents al XXXIVè Congrés de la SEBBM destacats científics de reconeixement internacional com Richard Marais, investigador de l'Institut de Recerca del Càncer del Regne Unit (IRC), especialitzat en l'estudi dels melanomes, Michael N. Hall, científic promotor del centre de recerca Biozentrum (Suïssa) que investiga el creixement cel·lular i la seva relació amb l'acumulació de greix, entre altres, Sir Phillip Cohen, científic del Medical Research Council del Regne Unit que estudia els mecanismes de la glucosa, o Luis Serrano, director del Centre de Regulació Genòmica de Barcelona (CRG), entre altres.

La inauguració del XXXIVè Congrés de la SEBBM va anar a càrrec de Cristina Garmendia, Ministra de Ciència i Innovació, i de Xavier Trias, alcalde de Barcelona.

A punt per engegar el VIIIè Premi Joan Oró

El guardó de l'ACCC que incentiva la divulgació de la recerca científica

Amb la tardor arriba una de les cites clàssiques de l'Associació Catalana de Comunicació Científica: el Premi Joan Oró. El certamen vol reconèixer i incentivar la divulgació de la recerca científica per part del jove investigador.

El guardó dedicat al [bioquímic lleidatà](#) obrirà properament la seva VIII convocatòria. Us mantrindrem informats a través del web www.accc.cat, la llista de correu de l'Associació,

així com a través dels nostres perfils de les xarxes socials.

Us avancem que la quantia dels premis i les categories seran les mateixes que l'any passat: **1.000 euros** de premi per al millor article i per a una obra multimèdia (vídeo, bloc, web, etc.) sobre una recerca científica. Els accessits rebran **350 euros**.

Destinat a: Joves investigadors/es, menors de 35 anys, que es dediquin a la recerca científica, que vulguin fer conèixer el seu treball a la societat i els mitjans de comunicació.

Convoca: Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) amb el patrocini del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa (DIUE), Generalitat de Catalunya.

Modalitats: ARTICLE
PRODUCTE MULTIMÈDIA

Premis: 1.000€ per a l'obra guanyadora en cada modalitat
350€ per accessit (màxim de tres per modalitat)

Podeu consultar les bases al web
www.accc.cat

Termini: 31 de desembre de 2010

Patrocina:
Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa
Comissió per a Universitats
i Recerca

Secretaria del Premi
Associació Catalana de Comunicació Científica
Rambla de Catalunya 10, 1r 08007 Barcelona
Tel: 93 412 11 11 secretaria@accc.cat

Cartell de l'edició anterior

Més informació

Si en voleu saber més ara, consulteu la informació sobre passades edicions:

<http://www.accc.cat/index/pg/41/470>

Al següent enllaç podeu veure el vídeo de l'acte de lliurament del VIIIè Premi Joan Oró:

<http://vimeo.com/20129915>

L'ACCC al Premi Godó de Periodisme d'Investigació

**Toni Pou, guanyador del premi, dona les
gràcies a l'Associació**

«Així que m'agradaria en primer lloc agrair a la Federació Mundial de Periodistes Científics que em concedís l'oportunitat de viatjar fins a l'Àrtic i embarcar-me a bord del trencaglaç *Amundsen*. [...] Agraeixo també a l'Associació Catalana de Comunicació Científica el seu suport, especialment a la presidenta d'aleshores, la Mercè». Amb aquestes paraules l'autor del llibre *On el dia dorm amb els ulls oberts* va voler agrair el suport que li va proporcionar l'ACCC a través de la seva llista de distribució.

A través de la llista, Toni Pou va conèixer la convocatòria que feia la World Federation of Science Journalists' (WFSJ), entitat de la qual forma part l'ACCC, perquè un grup de periodistes científics acompanyessin un grup d'investigadors a l'Àrtic.

Portada del llibre (www.tonipou.com)

L'obra

Segons el jurat del certamen, *On el dia dorm amb els ulls oberts* «és un magnífic exemple de periodisme científic que combina elements històrics amb altres de màxima actualitat, i que aconsegueix els objectius de divulgació sense renunciar a la qualitat literària ni als referents culturals».

Activitat de la llista de correu

**Un resum dels principals temes tractats pels
llistaires durant el setembre**

Dones, més aviat poques, i **ciència**. Amb el repàs a l'escassa presència de dones a la llista de ponents de l'esdeveniment *Amazing Bilbao 2011*, va arrencar l'activitat dels llistaires passades les vacances de l'agost. De fet, al programa general, de 36 ponents només hi havia una dona.

Té base científica la **radioestèsia**? Aquesta qüestió va sortir a debat entre els participants durant aquest mes. Hi ha qui afirma que l'encert dels saurins només és fruit de la casualitat i que no té cap base científica la seva intuïció per saber on cavar o no un pou.

Cavant entre el bon grapat de missatges que es van enviar a la llista –gairebé 300 aquest setembre–, hi trobem uns apunts de geometria i natura. *L'hexàgon a la natura*, un dels capítols del *Medi Ambient* de TV3, va ser motiu de reflexió sobre abelles: «les **abelles** no és que facin les cel·les dels **ruscs hexagonals**, sinó que les fan esfèriques. Quan s'empaqueten i formen una estructura compacta, queden hexagonals, que és la forma que aprofita millor l'espai. És el que passa amb les emulsions molt concentrades, que tenen moltes gotes que es toquen les unes amb les altres i, com que no són rígides, es deformen i adopten aquesta estructura polièdrica», s'apuntava. I d'hexàgons no només en saben les abelles: «un altre exemple d'estructures hexagonals a la natura són les cel·les de Bénard, pautes que apareixen en la convecció d'una làmina de fluid escalfat per sota i refredat per sobre. Es poden observar al cafè, en ocasions».

Alquímia o ciència? «Al marge de l'indubtable interès de la recerca, em fa gràcia que al resum hi apareguin termes com "la fórmula" i "la recepta". Són termes gairebé alquímics», s'indica arran d'una nota de premsa sobre la fórmula per construir un **antiimant** que anul·la el camp magnètic dissenyada per investigadors de la UAB.

«Un equip d'investigadors de l'Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF) de Barcelona ha posat en marxa un estudi per descobrir algunes de les **característiques dels cognoms catalans** a partir de l'anàlisi genètica de les persones que porten aquests cognoms». Aquesta notícia va ser publicada al diari *Avui* gràcies a una informació publicada en aquesta llista de correu, segons informa el seu autor.

Pseudociència a "la contra" de *La Vanguardia*.

Així de contundents van ser els llistaires en comentar una entrevista a Dana Bross, definida com terapeuta integral, publicada a la darrera pàgina d'aquest diari català. L'entrevistador indicava al cos del text que «Dana m'analitza la bioimpedància (lectura de l'intercanvi iònic al líquid intersticial intercel·lular), i així m'assabento de la meva sobreexcitació parasimpàtica. Necessito un drenatge global, dieta alcalinitzant i un massatge ayurvèdic per fomentar el meu benestar». Els comentaris no s'han fet esperar: «clar, també crec que li fa falta una beguda quàntica carregada de bioenergia alpha, que puja les vibracions dels raig tesla a la porta de Tanhauser», ironitzava un participant de la llista.

Terminologia científica i traducció de l'anglès.

«Plaguicides organofosfats o organofosforats?», preguntava algú en aquest espai. «Jo diria plaguicides organofosfatats, ja que a *organophosphate pesticides* l'*organophosphate* fa d'adjectiu», li suggerien. «Si el terme *organophosphates* és substantiu, serien organofosfats, o fosfats orgànics. Però si és un adjectiu, com en *organophosphate pesticides*, hauria de ser pesticides organofosfatats. Fosforats no, perquè el grup és un fosfat, no el fòsfor», s'afegia.

L'actualitat, com és habitual no va a passar de llarg. Els llistaires també van comentar l'incident a la **central nuclear del sud de França**. Hi va haver qui apuntava que «els diaris van llançar aquesta notícia com un accident nuclear, quan no ho era i quan, de fet, no sabien què passava. Sembla que l'objectiu de les webs dels grans diaris és caçar lectors, més que informar, per tant, estan molt incentivats a llançar *breaking news* sense comprovar-les realment».

Ràpidament l'experiment **Opera i la velocitat dels neutrins** va tenir també el seu espai. Més enllà de les conclusions científiques de l'experiment, algú reflexionava que «el que és realment important és entendre que per sobre de qualsevol teoria tenim un principi tàcit que considerem inviolable: causalitat».

Tanquem el repàs del mes amb una dada: al setembre es va apuntar a la llista el seu **membre més jove**: Albert, de només 19 anys.

El raconet de la llengua

De femtosegons a petabytes

Fa poc, em va arribar la notícia que IBM ha desenvolupat un clúster format per 200.000 unitats de disc dur que, en conjunt, proporcionen una capacitat de 120 petabytes. Més o menys, la majoria estem familiaritzats amb algunes unitats dels sistema internacional i amb alguns del seus múltiples i submúltiples que eviten haver d'usar nombres molt grans o molt petits. Però sabem de quina quantitat es tracta quan ens parlen de femtosegons, gigabytes o fins i tot petabytes, com en el cas de la notícia? Vejam els prefixos que admet el sistema internacional, amb els símbols i els factors que representen:

Prefix	Símbol	Factor
yotta-	Y	10 ²⁴
zetta-	Z	10 ²¹
exa-	E	10 ¹⁸
peta-	P	10 ¹⁵
tera-	T	10 ¹²
giga-	G	10 ⁹
mega-	M	10 ⁶
kilo-	k	10 ³
hecto-	h	10 ²
deca-	da	10 ¹
deci-	d	10 ⁻¹
centi-	c	10 ⁻²
mil·li-	m	10 ⁻³
micro-	μ	10 ⁻⁶
nano-	n	10 ⁻⁹
pico-	p	10 ⁻¹²
femto-	f	10 ⁻¹⁵
atto-	a	10 ⁻¹⁸
zepto-	z	10 ⁻²¹
yocto-	y	10 ⁻²⁴

Mercè Piqueras

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Benvinguda als nous membres de l'ACCC

A la Junta de l'Associació Catalana de Comunicació Científica celebrada durant el mes de setembre es va aprovar que Oriol Giménez, Àlex Lacambra i Laura Siles siguin socis de l'ACCC.

Si encara no ets soci, informa't al nostre web i anima't! Trobaràs la informació que necessites al següent enllaç: <http://bit.ly/lw9KgH>.

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: www.accc.cat

Twitter: <https://twitter.com/ACCC>

Facebook: <http://on.fb.me/hTDrQc>

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/accc/>

LinkedIn (empresa i grup): <http://linkd.in/ceddtJ>

<http://linkd.in/aaisv4>

Vimeo: <http://vimeo.com/accc>

Dibuix que Fernando Krahn va fer expressament a l'ACCC el 1990

Us recordem que si voleu subscriure-us a la llista de distribució de l'ACCC
<http://groups.yahoo.com/group/acccnet>

Entitats col·laboradores de l'ACCC

